

Férfiak bántalmazása (részletek)

Klubrádió – Női vonal, 2012. szeptember 4., Jaksity Katalin

Jaksity: – Jelentkezett egy úr, Géza, aki bántalmazást kellett elszenvedjen a feleségétől. Pár hónappal ezelőtt elég sűrűn volt szó itt a Női vonalban a családon belüli erőszakról, és akkor elhangzott, hogy bizonyos százalékban férfiak is szenvednek el bántalmazást, de nem találtunk olyan férfit, akinek segítségével ezt megmutathatnánk, míg azért ültek itt többen is bántalmazott nők, akik elmondták a saját történetüket. Aztán úgy adódott, hogy közben jelentkezett egy férfi, aki azt mondta, hogy elmondaná, mert tanulságosnak gondolja az ő történetét – ő lesz a műsor vendége. És meghívtam még mellé Soltész Krisztát, A Nők Világa Alapítvány kuratóriumi elnökét, pszichológust, aki kimondottan lelki bántalmazottakkal foglalkozik.

{Soltész Krisztina reagálása a bántalmazott férfi történetére:}

Soltész: – Az, hogy az a pszichológusi szakvélemény jött létre, hogy {a feleség a férjet} a tulajdonának tekintette, ez nagyon gyakori bántalmazó kapcsolatban, ugyanis ami a lelki bántalmazás mögött áll, az mindenképpen egy aszimmetrikus kapcsolat. Tehát egy dominanciára és alávetettségre épülő aszimmetrikus kapcsolat, és az ideális megoldás az lenne, ha az emberek a párkapcsolatukban szimmetrikus viszonyban élnének. Tehát nem a dominancia – alávetettség, hanem demokratikus konfliktuskezelések útján...

Jaksity: – Igen, mert megmondja a véleményét a másik is, csak nem mindegy, hogy hogyan...

Soltész: – Így van. Tehát egy párkapcsolat akkor szimmetrikus, és akkor működik demokratikus elvek alapján, ha asszertíven kommunikálnak egymással a felek. Ha megjelenik az agresszió és önálvetés dinamika, akkor az előbb-utóbb lelki bántalmazáshoz vezet, vagy akár ezen keresztül fizikai bántalmazáshoz is vezethet. Tehát az a mondat, ami itt a beszélgetés elején elhangzott – hogy „a tulajdonának tekintette” –, tipikusan arra utal, hogy valószínűleg ebben a kapcsolatban már a válás előtt is megjelentek a lelki bántalmazás kapcsolati dinamikái.

Amit a legelején hallottunk, hogy az úr szerint mi az a három alapelv, amikor egy férfi válik {anyós közelsége, rossz szex, ha a partner szenvedélybeteg}, ez így laikusként persze nagyon elfogadható. Annyit tennék hozzá az anyós közelségéhez, hogy az valóban probléma, ha valamelyik fél nem nőtt fel igazán, tehát ha a saját édesanyja olyan hatással tud lenni rá, hogy az rossz befolyással van az ő kapcsolatára, ez semmiképpen nem ideális. A szex pedig a párkapcsolatnak a fokmérője, a hőmérője. Igazából a jó vagy rossz szex az megmutatja, hogy milyen intimitás, érzelmi intimitás van a két fél között. Tehát a rossz szex is általában már következménye valaminek. Az pedig, hogy valamiféle személyiségzavar vagy szenvedélybetegség jelen van az egyik félnél, az szinte magától értetődő, hogy előbb-utóbb váláshoz vezet, hiszen nem tud az ember asszertív módon működtetni egy kapcsolatot. Ilyen módon elfogadom azokat a dolgokat, amiket az úr elmondott.

{...}

Jaksity: – Kriszta, te találkoztál egyébként a praxisodban férfi bántalmazottal is?

Soltész: – Igen.

Jaksity: – Másfajta a náluk megvalósuló bántalmazás?

Soltész: – Amiért én elkezdtem foglalkozni a lelki bántalmazással, amiért egyáltalán a fókuszba került nálam, az az volt, hogy én a praxisban azt vettem észre, hogy mindenféle pszichés problémák mögött nagyon gyakran párkapcsolati problémák és ezáltal lelki bántalmazás áll. És természetesen – eddig is minden műsorban említettem – férfiak is szenvednek lelki bántalmazástól, hiszen ez egy olyan kapcsolati dinamikán alapul, amikor aszimmetrikus a kapcsolat. Tehát az egyik fél a dominanciáját tudja kiélni a másikon, és bizony ez előfordul fordított esetben is, nem csak a férfiak lehetnek dominánsak és a nők az alávetettek, hanem fordítva is.

Jaksity: – Mondjuk erre valószínűleg nincsenek nagyon statisztikai adatok, hiszen még mindig nem nagyon akarják elismerni a lelki bántalmazás részét, mert ugye azt mondják, hogy a bántalmazásban azért valóban csak 1-2% a férfakkal szemben elkövetett bántalmazás.

Soltész: – A fizikai bántalmazásban, így van. De lelki bántalmazásban gyakori az, hogy nők bántalmaznak férfiakat, mert ez arról szól, hogy a dominanciáját kiélhesse rajta.

A férfiak által elszenvedett bántalmazás picit másképp néz ki. Ott is megjelenik az, hogy az önértékelését megpróbálja a nő csökkenteni a férfinek, csak ez általában arra vonatkozik, hogy semmivel nem tudja őt boldoggá tenni, minden pénz kevés amit megkeres, „még mindig nem vagy elég jó férfi, hiszen ha elég jó férfi lennél, akkor minden igényemet kielégítenéd, akkor boldoggá tudnál engem tenni”. Hiszen egy férfi-nő kapcsolatban alapvető, hogy a férfi akkor érzi jól magát, ha a nőt boldognak látja, a nő meg mellesleg akkor, ha a férfi empatikus az ő problémáival, tehát ezért olyan nehéz egy jó kapcsolatot menedzselni, mert mind a két fél ki kell elégüljön ilyen szempontból. Tehát bizony megjelenik a férfiaknál is a lelki bántalmazás, tehát áldozatként megjelenhetnek.

Jaksity: – Nagyon sokszor lehet látni, hogy korlátozzák őket, hogy ne járjanak el kocsmába, barátokkal találkozni.

Soltész: – Igen, az önértékelését úgy is tudja rombolni, hogy „nem vagy elég jó apa, mert ha neked még mindig valamelyest fontosak a barátaid, akkor nem vagy elég jó férj, ne menj el itthonról”. Tehát kicsit más a dinamika, más mondatok hangoznak el, de gyakorlatilag az önértékelés rombolása ugyanúgy zajlik, és nagyon sokszor egy ilyen párkapcsolati dinamika a férfi önértékelését lerombolja és ott is megjelenhetnek mindenféle pszichés eredetű problémák, és a férfiak nehezebben adják be a válópert egyébként, mert nagyon félnek attól, hogy a gyerekeket nem ők fogják megkapni, hiszen a hagyomány az, hogy az anya neveli a gyereket.

{...}

Jaksity: – Ez is a bántalmazás kategóriája {ha az egyik fél a válásnál eltiltja a másiktól a gyerekeket, illetve ellene irányítja őket, ahogy ez Gézával is történt, akinek öt évig nem volt kapcsolata a gyerekeivel}?

Soltész: – Ez már a gyerekek bántalmazása is egyébként, hiszen egy gyereknek az egyik láb az anya, a másik az apa. A gyerekekkel tesszük a legrosszabbat akkor, amikor egy párkapcsolati probléma vagy válás során a másik szülőt szidjuk, attól eltiltjuk. Tehát ez a gyerekeknek a legrosszabb, és ez kimeríti a gyermek irányába történő lelki bántalmazás kategóriáját.

{...}

Jaksity: – Azt gondolom, hogy az is az önértékelés leépítéséhez vezethet, ha a gyerekeket sikerül olyan szinten a másik fél ellen fordítani, hogy nem mennek, nem keresik a kapcsolatot az apával, és akkor ő maga is kezdi elhinni, hogy rossz apa volt.

Soltész: – Nem tudom, mennyire kezdi elhinni, de legalább is az egy nagyon negatív visszajelzés a gyerekek részéről, hogy nem akarnak találkozni vele. De ha az apa tudja, hogy nem hibás, nem követett el semmit a gyerekek ellen, amiből nekik problémájuk lett volna, tudja, hogy előbb-utóbb újra közeledni fognak és ez történt ebben az esetben is. Addig, amíg a gyerekeket „az orruknál fogva lehet vezetni”, tehát amíg kicsik és nem látnak ki a lakás küszöbén túl, még irányítani lehet őket, addig elhitték azt, hogy az ő apjuk olyan rossz. De mivel erről nem volt saját személyes élményük, hogy az apjuk velük rosszul viselkedett volna, ezért előbb-utóbb elkezd beindulni a kételkedés, hogy „valóban olyan rossz az én apám?”. Hiszen én csak hallottam ezeket a történeteket az anyukámtól. És amikor elkezd felnőni és gondolkodni ezen, és nem volt saját személyes rossz élménye, akkor újra közeledni fog és itt is ez történt. Nyilván akkor is kimaradtak nagyon fontos évek, de mégis újra lehet kezdeni a kapcsolat építését.

{...}

Soltész: – Ne felejtsük el megemlíteni, hogy itt, ha jól tudom, az édesanyának egy személyiségzavara is áll a háttérben, tehát neki eredendően pszichés problémái voltak. Akinek pszichés problémái vannak, annak nyilvánvalóan a párkapcsolat is nehezebb, hiszen egy jó kapcsolathoz ép személyiség kell, ezért is történhetett mindez.

Jaksity: – Volt már itt a Női vonalban is szó a válás kapcsán erről, hogy az a legrosszabb amit tehetnek a szülők, amikor a gyerekeket használják fel.

Soltész: – Így van, mert ebből eredően nagyon sok szorongás halmozódik fel a gyerekekben, és itt, amit említett Géza, hogy az egyik kislány túlsúlyos, ez mindenképpen utal valamiféle szorongásra, hiszen a szeretet- és kapcsolathányt táplálkozással helyettesíti, illetve a másik gyereknél úgy fogalmazott, hogy „kicsit okostojás”, tehát amikor az emberben nincs egy eredendő ösbizalom, hanem állandó szorongás van, akkor azt tudással, a helyzetek állandó kontrollálásával és önigazolással igyekeznek pótolni. Tehát ennek a háttérében is állhat valamiféle szorongás.